

Klasser, der dels er imod Regjeringen og dels yde den en lunkne Understøttelse, thi ogsaa dette har været i høi Grad karakteristisk for den nyere Tid, denne lunkne Understøttelse, som Regjeringens Politik har mødt, selv hos dem, der ikke vare tilbøjelige til som jeg at beslutte sig til tildels at gaa med til at reise Modstand imod Regjeringen paa Grund af dens Politik. Man skulde nu tro, at dette, naar det kom til Stykket, maatte kunne drive den høitærede Finantzminister til at indrømme, at han ikke af nogenfomhelst berettiget, ja end ikke af nogen tilsyneladende berettiget Grund kan negte den ganske almindelige Forbindelse, der er mellem Statsespørgsmaal, Maaden hvorpaa Pengene bringes til Beie, og Forbringen om de mange Penge. Jeg for mit Vedkommende finder endog, at der her er en særlig Forbindelse til Stede, men jeg kan godt forstaa, at det er Noget, hvorom der kan være forskjellige Meninger. Det er en Betragtning, som jeg før har haft Leilighed til at antyde. Naar jeg ser nærmere paa Nytten af de Foranstaltninger, der her foreslaas, og hvortil Pengene kræves, er det ganske vist, at de ere nyttige. Der er neppe Nogen af os, der vil negte den høitærede Krigsminister det for Landet Nyttige i disse og mange mange flere Fæstningsværker, men der er dog, naar man nærmere betragter denne Nytte, adskillige Hensyn, som naturligt gjøre sig gjældende. Jeg har hørt Mange omkring i Landet sige, at det, som kræves til Landets Forsvar, er mere nødvendigt end alt Andet, at det staar over alle andre Formaal for Nationens og dens Repræsentanters Bestræbelser, men jeg ser ikke Andet end, at det er en Talemaade at sige, at der er Noget, som alene er til stor Nytte fremfor alt Andet. Det er alt relation og forholdsmaessigt, man maa undersøge, afveie og jevnføre alle de store Formaal for Staten og Samsundet. Det er efter min Mening kun en Træse. Man siger da ogsaa: Vi skulle dog forsvare os! Sa ganske vist, hvem negter det; her er ikke Nogen, som har talt om, at vi ikke skulle forsvare os. (Udbrydelse af R. o. f. o. d.) Det ærede Medlem fra Bornholm, der nu brugte det nedfættende Udtryk, brugte det ikke den Gang, da General Raasløff stod paa Krigsministerpladsen og sagde: Vi have nu den Fæstning, vi skulle have, Sjælland, Hæren og de mindre Krigsskibe. Vi have mange Gange før hørt, at vi havde et fortræffeligt udviklet Forsvarssystem. Det kan gjerne være at denne General Raasløffs Anskuelse trænger til at modificeres og suppleres noget, men det er dog høist pludseligt, at man nu paa engang kommer og siger og vil have slaaet fast, at der slet ikke er noget Forsvarsvæsen uden disse Foranstaltninger. Man stillede sig dengang ganske anderledes over for disse Fæstninger; da vilde man haabe i Salen og i Udvalget have mange Penge til Hæren. Det er ganske vist nyttigt og hensigtsmaessigt, at vi faae dem, men det er ikke en

Hensigtsmaessighed, der er kommen saa pludselig. Hvorfor kommer det da saa pludseligt frem? Hvad er der slet i Verden, siden vi paa een Gang skulle bevilge alle de Ting, Ministeren ønsker, medens vi maa sidde her Mar efter Mar og tigge og forhandle og lirke med Landsstinget, inden vi kunne faae det igjennem, man her foreslaar? Der skulle vi strax paa engang bevilge disse store Udgifter uden Drøftelse, uden at tage Hensyn til Uenighed mellem de Sagkyndige og uden at se paa, om det er det Nyttigste og Bedste, her foreslaas. Jeg for mit Vedkommende har gjort mig megen Umage for at høre lidt derom, og jeg nærer overordentlig megen Evnl ikke blot med Hensyn til Spørgsmaalet om de flydende og de faste Forter. Det kan gjerne være, at Kjøbenhavns Søbefæstning med et fast Fort kan være rigtig, men jeg vil gjerne høre Noget om, hvorvidt der ikke er andre Betragtninger, som kunne gjøres gjældende. Hele Diskussionen om de flydende og faste Forter er temmelig ny. (En Stemme: Fire Mar!) Det kan gjerne være, men for Offentligheden og for Folkethinget er det ikke kommet frem. Der er imidlertid ogsaa mange andre Betæneligheder, som jeg for mit Vedkommende nærer. Jeg tror, at intet alvorligt Forsvar for Danmark er muligt uden Noget, som i Dieblisset ligger fjernt, men som jeg i dette Dieblis efter min personlige Anskuelse ikke anser for umuligt, nemlig en nærmere Forbindelse med Sverrig og Norge. Det staar for mig som tvivlsomt, om netop de Forsvarsforanstaltninger, der her foreslaas i det nordlige Øresund, ere dem, man skulde have for at komme videre ind i en saadan Forbindelse, medens vi jagtens kunne blive enige om, at de ere nyttige og hensigtsmaessige. Naar jeg ansvær alt dette, er det ikke for at sige, at de ikke ere nyttige og hensigtsmaessige, men trods den ringe og lidet indflydelsesrige Stilling, jeg nu her indtager, vil jeg dog sige, at Kjøbenhavns Søbefæstning, som den her foreslaas, ikke vil være nogen stor Sikring over for Preussen. Jeg tror, at hvis Preusserne vilde angribe os, og ikke frygtede for, at vi fik Hjælp, vilde en Søbefæstning om Kjøbenhavn ikke have nogen stor Betydning, men lige over for Rusland kunde den nok blive nyttig. Jeg indrømmer, at den kunde have en vis temmelig betydelig Nytte — det besværlig jeg ikke — men, hvad jeg paa den anden Side tror, er, at det ikke hører til Befolkningens aller første Fornødenheder at faae disse Forter. Der er visse Statsformaal, som ere vigtigere og mere paatrængende, og hvad er nu Følgen deraf? Følgen deraf er, at den Opfattelse, der i dette Dieblis findes i Nationen er ganske naturlig, ligesom den noget forskellige Vægt, Nationens forskellige Klasser aabenbart i dette Dieblis lægger paa dette Spørgsmaal. Det er ikke saa unaturligt, at de fattige, de mest Fortrykte, de, som kæmpe haardest for det daglige Brød, ikke ere saa ivrige for her at an-